

[Nør Christensen]

hed til at tale i en 2-3 minutter, så når de at modsige sig selv en 4-5 gange. Det er en sørgelig holdning at have til en væsentlig politisk debat.

Men det er rigtigt, at vi under sidste valgkamp gang på gang på vore møder rundt omkring oplevede debatter om landbruget og dets fremtid. Vi finder selvfølgelig alle sammen, at landbruget er et væsentligt erhverv, naturligvis ikke bare af økonomiske, men også af kulturelle og historiske grunde. Det erhverv har vi stor nytte af i den øvrige del af vores samfund. Man må heller ikke glemme, at det ikke blot er en økonomisk tragedie eller et menneske, der bliver arbejdsløs, som vi ser det i andre erhverv, når en landmand må gå fra sin gård. Nej, for landmanden må sige farvel også til sin bolig, måske en gård, der har været i flere generationers eje. Han må sandsynligvis også sige farvel til sin kulturelle baggrund eller store dele deraf, forlade landet og drage ind til byen.

Tragedierne er således for landbruget langt større end i en række andre erhverv i byerne. Derfor skal hr. Ernst B. Schmidt vide, at Centrum-Demokraterne som alle andre partier i Folketinget tager landbrugets problemer særdeles seriøst. Derfor blev landbrugets situation naturligvis også drøftet så grundigt under den seneste valgkamp. Jeg tillader mig dog at se bort fra en lang række valgløfter, som er givet af alle andre partier end mit eget parti.

Hvad er det så, vi oplever fra forespørgerne i dag? SF og Fremskridtspartiet har søgt at stikke mennesker blå i øjnene. De forsøgte at sige, at vi med den strukturudvikling, vi ser i dag, kan redde alle landmænd. Jeg havde nær sagt, kan det siges mere forkert? I stedet for at forbedre de urentable brugs nedlæggelse, sammenlægning, eller hvad der nu bør ske, talte man til mennesker, som om der ingen problemer var. Det er om muligt endnu mere forkert end det andet. Det er ikke værdigt, og det er synd for de mennesker, der kun ender i tragedier på grund af de forskellige opfordringer, som vi har været vidne til.

Sandheden er, at vi af teknologiske, miljømæssige og andre grunde er nødt til at arbejde i større enheder. Der bliver færre, men større brug. Det sker overalt i EF. Jo hurtigere erkendelsen kommer, jo lettere kan vi sikre, at det bliver en værdig afgang for de mennesker, der ikke kan klare sig i erhvervet. Hvis de er oppe i

årene, bør det ske ved en førtidspension, mens de unge og de, der ellers har lyst til det, skal have mulighed for en omskoling.

Det betyder selvfølgelig meget, hvor tidligt man vil erkende problemerne, men det havde været klædeligt, om det var sket noget før, om det overhovedet vil ske fra nogen af partiernes side.

Flere sammenlægninger og større bedrifter kunne få en affolkning af landet til følge, og det kan vi naturligvis alle sammen være enige om ville være tragisk. Det vil tage det sidste liv fra landsbyens skole. Nedlægger man først skolen i et område, ryger både købmand, smed og den eventuelle bager bagefter.

Derfor har Centrum-Demokraterne talt for, at man sideløbende med sammenlægningspolitikken gav bedre mulighed for såvel deltids- som fritidslandmænd. Man kunne tale om de store landbrug som de økonomiske landbrug og de mindre som de kulturelle landbrug. Ved hjælp af indtægter fra andre erhverv kunne man bibeholde et vigtigt kulturelt liv på landet i de mindre områder.

Netop den dobbelte politik kom til udtryk bl.a. i de aftaler om ændring af landbrugsloven, som regeringen, Fremskridtspartiet og CD indgik lige efter nytår. Det er en aftale, vi er glade for, og heldigvis er den da også overvejende blevet positivt modtaget i landbrugskredse. Den kritik, der har været, bygger i høj grad på spørgsmål, parterne i forhandlingerne var enige om at tage op. Eksempelvis vil de unge landmænds lånemuligheder i lyset af de større brug blive taget op i forbindelse med Bernsteins tredje rapport.

Vi håber, disse ændringer af landbrugsloven, der forhåbentlig kommer igennem her i Folketinget inden sommerferien, er så grundlæggende, at vi ikke driver erhvervet fra krise til krise. Det, der er brug for, er ikke, hvad jeg vil tillade mig at kalde hovsaløsninger, men det er fundamentale, grundlæggende ting, som vi skal have taget fat på og have løst langsigtet. At der så stadig væk er ting tilbage, som vi fra CD naturligvis gerne vil gøre noget ved, siger sig selv. F.eks. arbejder vi stadig kraftigt for, at grundskatterne skal væk fra landbruget. Det er nok det område, som jeg helst havde set landbrugsministeren nikke genkendende og bekræftende til, men jeg har ikke set det endnu. Jeg kunne glæde mig over, hvis det skete lidt senere under debatten.